

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

16 жовтня 2003 року

№29 (2643)

Шляхом європейської інтеграції

MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM

Преамбула

Ректори європейських університетів, що підписалися нижче, мі, що зібралися в Болоньї з нагоди дев'ятої засідання найстарішого в Європі університету за чотири роки до остаточного скасування кордонів між країнами Європейського Співділництва, висловлюючи сподівання на перспективу розширення співробітництва між усіма європейськими націями, переконані в тім, що народи і держави мають, як ніколи раніше, усвідомити роль, яку університети будуть покликані зіграти у суспільстві, що змінюється і стає все більш інтернаціональним, вважають, що:

1. На завершальному етапі цього тисячоліття майбутнє людства значною мірою залежить від культурного, наукового і технічного розвитку, зосредженого в центрах культури, знання і дослідження, якими є справжні університети.

2. Завдання університетів в поширенні знань серед нових поколінь передбачає, що в сьогоднішньому світі вони також повинні служити суспільству в цілому і що культурне, соціальне й економічне майбутнє суспільства вимагає, зокрема, значного внеску в подальшу освіту.

3. Університети повинні давати майбутнім поколінням освіту і виховання, що навчать їх, а через них інших, поважати велику гармонію навколошнього середовища і самого експерта.

Ректори європейських університетів, що підписалися нижче, проголошують перед усіма державами і перед своєю всією нацією основні принципи, що повинні, відтепер і завжди, бути основоположними для університетів.

Основні принципи

1. Університет є самостійно установою усередині суспільства із різною організацією, що є наслідком розходження у географічній і історичній спадщині. Він створює, вивчає, оцінює і передає культурну за допомогою дослідження і навчання.

Для задоволення потреб навколошнього світу його дослідницька і викладацька діяльність повинна бути морально і інтелектуально незалежною від було-якої політичної й економічної влади.

2. Викладацька і дослідницька робота в університетах повинні бути нероз'єднані для того, щоб навчання в них відповідало потребам, що змінюються, запитам суспільства і досягненням у науковому знанні.

3. Свобода в дослідницькій і викладацькій діяльності є основним принципом університетського експерта. Керівні органи університету, кожний у рамках своєї компетентності, повинні гарантувати отримання цієї фундаментальної вимоги.

Відкидаючи нетерпимість і будучи завжди відкритим для діалогу, університет є ідеальним місцем зустрічі викладачів, що здатні передавати свої знання і володіють необхідними засобами для їхнього удосконалювання за допомогою дослідження і інновацій, і студентів, що мають право, здатність і бажання збагачити свій розум чималою кількістю знаннями.

4. Університет зберігає традиції європейського гуманізму. У здійсненні свого покликання він постійно прагне до досягнення універсального знання, перетинає географічні і політичні кордона і затверджує нагальну потребу взаємного пізнання і взаємодії різних культур.

Способи

Для досягнення цих цілей, враховуючи викладені принципи, необхідні ефективні засоби, що відповідають теперішнім умовам.

1. Для забезпечення свободи в дослідженнях і викладанні всім членам університетського суспільства мають бути надані необхідні засоби для її реалізації.

2. Набір викладачів і визначення їхнього статусу повинні відбуватися відповідно до принципу невід'ємності дослідницької діяльності від викладацької.

3. Кожен університет, з урахуванням конкретних обставин, повинен гарантувати своїм студентам отримання свободи і умов, при яких вони могли б досягти своїх цілей у культурі й освіті.

4. Університети, особливо європейські, розглядають взаємний обмін інформацією і документацією, а також збільшення кількості спільних проектів для розвитку освіти, як основний елемент постійного прогресу знань.

Тому, як і в ранні періоди своєї історії, вони стимулюють мобільність викладачів і студентів, а також розглядають загальну політику в питанні рівного статусу, звань, іститів (без упередженого ставлення до національних дипломів) і присудження стипендій як необхідний інструмент для здійснення своєї місії в існуючих на сьогоднішній день умовах.

Ректори, що підписалися нижче, від імені своїх університетів беруть на себе зобов'язання зробити все від них залежне для того, щоб кожна держава, а також зацікавлені наднаціональні організації, формували свою політику, спираючись на положення цієї Великої Хартії, що виражає одностайні бажання університетів, вільно визначене і проголошене.

Болонья, 18 вересня 1988 року

16 вересня 2003 р. назавжди увійде в історію КПІ. Саме в цей день у Болонському університеті (Італія) ректор нашого університету академік НАН України М.З.Згуровський від імені НТУУ "КПІ" поставив свій підпис під Великою Хартією Університетів (Magna Charta Universitatum). Факт запрошення НТУУ "КПІ" приєднатись до Хартії свідчить про визнання Київської політехніки як рівного серед країн університетів.

Головний редактор газети "Київський політехнік" В.В.Янковий звернувся до М.З.Згуровського з проханням дати відповідь на ряд запитань.

Ректор НТУУ "КПІ" М.З.Згуровський ставить підпис під Великою Хартією Університетів

– Шановний Михайлі Захаровичу, що таке Велика Хартія Університетів, яка її історія, яку роль вона відіграє в сучасному суспільстві?

– Велика Хартія Університетів (Magna Charta Universitatum) є результатом пропозиції, з якою звернувся Болонський університет у 1986 році до найстаріших університетів Європи. Ідея складання та підписання такого документу з ентузіазмом підтримала наукова, освітня та політична еліта Європи.

На зустрічі в Болоньї (червень 1987 року) делегати з 80 європейських університетів обрали раду з восьми членів - керівників провідних європейських університетів та представників Ради Європи

для розробки проекту Хартії, який було складено в Барселоні в січні 1988 року. У вересні 2001 року була створена Наглядова рада (Observatory) Великої Хартії Університетів.

18 вересня 1988 року під час урочистостей, присвячених 900-річчю Болоньї

кого університету – Альма Матері європейської вищої освіти, – ректори 430 університетів в урочистій обстановці в присутності багатьох представників громадськості, урядовців та духовенства підписали Хартію. Цей документ описує фундаментальні принципи, якими мають керуватись університети, щоб забезпечити розвиток освіти та інноваційного руху у світі, який швидко змінюється. Метою документу було відзначити найважливіші цінності університетських традицій та сприяти тісним зв'язкам між університетами Європи. Однак, оскільки цей документ має універсальний спрямованість, його можуть підписувати також університети з інших регіонів світу.

Підписуючи Хартію університети підтверджують свою належність до академічної співдружності, яка долає політичні та соціальні бар'єри і формує принципи інтеграції Європи в суспільство, що надає усім громадянам необхідні права та свободи, різноманітні порівняльні та адекватні послуги у сфері культури, науки та освіти. Хартія ще раз підтверджує основну цінність, права та обов'язки університету, як ключової інституції суспільства. Дійсно, якщо університет має "викладати", тобто присвятити себе визначенню та розповсюдженням найважливіших знань, надаючи суспільству інтелектуальні орієнтири, він потребує автономії та академічної свободи, можливості досліджувати та пояснювати рамки присутності людини в природі та суспільстві. Автономія та академічна свобода, однак, є поняттями, що змінюються протягом століть, пристосовуючись до обставин, щоб зберегти спроможність університету діяти та вести пошук істини. Змінюються ці поняття і сьогодні.

– Які є українські університети входять до цієї співдружності університетів?

– На сьогоднішній день їх чотири. Серед перших 430 засновників співдружності були Харківський та Донецький університети. Зараз разом із КПІ Велику Хартію підписав Національний Одеський університет ім.Мечникова.

Закінчення на 2-й стор.

Ректор Болонського університету професор П'єр Уго Калзоларі відкриває урочисту церемонію підписання Великої Хартії Університетів

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 НТУУ "КПІ" приєднається до Великою Хартії Університетів

3 "Я студент КПІ" – студентська сторінка

5 А.П.Кічігіну – 80!

Нові технології спалювання

Молоді дослідниці з ФБТ

Митець

Відкритий ринг КПІ

Будемо здорові!

**Закінчення.
Початок на 1-й стор.**

– Що являє собою Наглядова рада Великої Хартії Університетів, які її завдання?

– Більш ніж через десять років після підписання Хартії Болонського університету і Конференції ректорів європейських університетів заявили про намір заснувати Наглядову раду Великої Хартії Університетів, що мала відстежувати виконання цих принципів в глобалізованому суспільстві, який характеризується ринково зумовленою економікою. Ця організація була створена згідно з законами Італії і спочатку функціонувала за підтримки фундації Касаді Ріспарміо в Болоньї та уряду Італії. Через два роки у вересні 2001-го відбулася урочиста інавгурація цієї організації. Наглядова рада має допомагати визначити центральне місце університетів у суспільстві та виявити їх відповідальність стосовно інших закладів, що формують майбутнє Європи, урядів, компаній та багатьох громадських організацій. На основі цього оновленого розуміння академічних функцій Наглядової ради також слідує за дотриманням принципів Великої Хартії в суспільстві, щоб надати університетам реальної можливості досліджень, пропозицій та інновацій в розвитку та передачі знань, в пошуках істини.

Наглядова рада має на меті підтримувати університети разом з їх Європейською асоціацією, коли академічні заклади визначають зі своїми партнерами спільні орієнтири, які вони мають дотримуватися в майбутньому розвитку.

– В яких напрямках університети Європи мають зосереджувати свої зусилля у відповідності з цими орієнтирами?

– Треба зазначити, що університети проводять величезну і різнопланову роботу, проте основних напрямків можна виділити три:

1. Отримувати та розповсюджувати інформацію про автономію університетів у країнах Європи та за її межами щодо реформ, які готовуються чи впроваджуються, і визначити, як ці реформи впливають на університети в їх щоденній роботі.

2. Оцінювати ситуації, коли університети вважають, що їх можливості діяти, розвивати та розповсюджувати нові ідеї стимулюються політичною та економічною владою.

3. Пропонувати теми для дискусій щодо прав та обов'язків університетів в соціальному, культурному та економічному розвитку, тобто здійснювати громадські обов'язки університетів.

Як приклад, що проілюстрував би другий напрямок, можу навести таке: на проходженні Загребського університету та Міністерства освіти Хорватії Наглядова рада у 2001 році зустрілася з урядовими та академічними лідерами цієї країни та висловила свою думку щодо усунення конфлікту між органами державної влади та керівництвом університету відносно майбутньої структури вищої освіти в країні.

– А як Наглядова рада здійснює контроль за виконанням принципів Великої Хартії?

– Контроль за виконанням принципів Хартії Наглядова рада здійснює в чотирьох основних напрямках:

1. Проводить опитування, організовує візити та дослідження з метою оцінки поля діяльності університетів, коли вони підсилюють свою роль у суспільстві та збільшують свій інтелектуальний внесок у суспільство, що швидко змінюється.

2. Надає консультації лідерам університетів та іншим учасникам процесу вищої освіти на основі моніторингу функціонування університетів у суспільстві.

3. Підтримує форум для обговорення академічними, політичними, економічними лідерами та представниками засобів масової інформації ролі автономії університетів та академічної свободи.

4. Видає матеріали про результати своєї діяльності щодо сучасного розуміння ролі та обов'язків університетів.

– Михайле Захаровичу, розкажіть, будь ласка, як організована робота Наглядової ради?

– Наглядова рада у своїй діяльності спирається на Правління з п'ятьма членами, які займаються справами матеріального забезпечення, та Колегії з семи членами, що забезпечують моніторинг втілення принципів Хартії у сучасному суспільстві. Кожного року (у вересні) проводиться конференція в Болоньї з питань втілення принципів Хартії університетами. Правління збирається один раз на рік. Колегія збирається декілька разів на рік залежно від необхідності. Наглядова рада також спирається на регулярні контакти з 450 закладами, що підписали Хартію в 1988 році для одержання та розповсюдження інформації щодо розвитку уні-

про яку *Ви згадували і яка проходила у Болонському університеті 15-16 вересня?*

– Тут можна виділити ряд ключових питань:

1. Визначення впливу численних партнерських зв'язків на рівень автономії університетів. Питання університетської автономії має розглядатися на різних рівнях, щоб зрозуміти, що формує університетський простір для розвитку суспільства. Визначаються впливові сили, що зумовлюють, якою буде автономія університету щодо дослідження та інновацій. Автономія університетів в Європейському освітньому просторі все більше стає

ми в різних сферах науки й технологій. У результаті зворотної диференціації навчально-наукових закладів з'явилася диференціація між різними групами дослідників у межах одного закладу. Цей процес змушує переосмислити та реорганізувати програми досліджень, щоб запобігти ризику надмірної їх фрагментації.

4. Критерій якості. Оцінка досліджень, що проводяться в університетах, вказує на наявність компромісу між ідеалом службіння фундаментальним дослідженням та реальністю ринкових сил, що впливають на діяльність наукового закладу. Залежно від того, на чому робиться наголос, змінюється розу-

важливих проектів.

Приєднання НТУУ "КПІ" до Великої Хартії Університетів свідчить про наше бажання творчої колективної діяльності у світовому університетському співтоваристві. Визначивши пріоритети, НТУУ "КПІ" взяв на себе зобов'язання робити поспільні кроки, спрямовані на супильний прогрес як нашої країни, так і Європи і світу в цілому.

– На рівні університетів питання зрозуміле. А що *Ви могли б сказати про участь міністрів освіти європейських держав у інтеграційному процесі?*

– Дійсно, інтеграційний процес на рівні європейських держав теж набирає обертів. 19 червня 1999 року 29 європейських міністрів, які відповідають за освіту, підписали Болонську декларацію. Відтоді процес інтеграції європейських держав у освітнянській сфері отримав назву Болонського. Метою, за визначенням Болонської декларації, є створення до 2010 року Європейського простору вищої освіти. Це має сприяти працевлаштуванню та мобільності громадян, підвищувати конкурентоспроможність європейського ринку освіти.

– Які конкретні цілі Болонської декларації *Ви могли б назвати?*

– До конкретних цілей цього загальноєвропейського документа відноситься таке:

- прийняття загальної системи порівнянних вчених ступенів, у тому числі через затвердження Додатку до диплома;

- запровадження в усіх країнах двох циклів навчання, при цьому перший цикл має складати не менше 3 років та сприятися на європейському ринку праці як відповідний рівень кваліфікації;

- створення систем кредитів відповідно до Європейської системи трансферу оцінок (ECTS), включаючи постійне навчання;

- сприяння європейському співробітництву у забезпеченні якості освіти, розробка порівняльних критеріїв та методів;

- усунення перешкод на шляху мобільності студентів та викладачів.

– Які наступні кроки було зроблено у розвитку Болонського процесу?

– Після підписання Болонської декларації відповідні міністри вже із 33 європейських країн, що підписали декларацію, зустрілись 19 травня 2001 року в Празі з метою обговорення досягнутого та вироблення напрямків та пріоритетів на наступні роки.

У Празькому коміоніке міністри:

- знову підтвердили свою позицію щодо цілей, намічених Болонською декларацією;

- дали високу оцінку активній участі в процесі Європейської Асоціації Університетів (EUA) та Національних Союзів Студентів в Європі (ESIB);

- відмітили конструктивну допомогу з боку Європейської комісії;

- висловили свої зауваження щодо подальшого процесу, беручи до уваги різні цілі Болонської декларації;

- підкреслили важливі елементи Європейського простору вищої освіти, а саме:

- постійне навчання протягом всього життя;

- залучення студентів;

- сприяння підвищенню привабливості та конкурентоспроможності європейського простору вищої освіти;

- підтримки важливих елементів Європейського простору вищої освіти.

18-19 вересня цього року в Берліні відбулась конференція європейських міністрів, що відповідають за вищу освіту, результатах якої стало прийняття Берлінського коміоніку.

– Щиро дякую вам за цікаву розповідь.

ШЛЯХОМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

верситетської автономії та академічної свободи в Європі і за її межами. Okрім цього, вона підтримує зв'язки з асоціаціями, які займаються правами та обов'язками університетів, такими як Зальцбурзький семінар в Австрії, Міжнародна Асоціація Університетів зі штаб-квартирою в ЮНЕСКО в Парижі та з Радою Європи.

– Сейт швидко змінюються, змінюються його світоглядні засади. Як враховує це Велика Хартія Університетів, як напра-

везультатом низки переговорів та напрацювань за участю партнерів та організацій різного рівня: урядових, промислових, наукових, фінансових та університетських. У світі все більш переконливо стає думка про визначальну роль університетів у суспільному розвитку замість допоміжної другорядної ролі, як тривалий час вважалося.

2. Визналося співвідношення між навчальним процесом і науковими дослідженнями та принципами фінансування університетів. Враховуючи органічний зв'язок між дослідженнями та навчальним процесом, традиційно вважалось, що фінансування університетів у більшій мірі зале-

міння якості наукових досліджень. На часі ряд важливих питань. Як розвивались процедури та критерії визначення якості протягом останніх років? Як впливають такі фактори, як одержання джерел фінансування, право інтелектуальної власності, співробітництво з промисловістю та участь в широкомасштабних європейських проектах, на зміни у внутрішніх критеріях якості, прийнятих в академічних закладах? Хто відіграє вирішальну роль у виробленні конкретних стандартів якості наукової праці, і чи приймаються вони тими, хто керує державною політикою у цій сфері за межами університету?

5. Плата за колективну діяльність у наукових дослідженнях. В університетській системі організації науки значна увага має бути привернута до питання, як зменшити протиріччя між індивідуальною

Урочиста церемонія підписання *Magna Charta Universitatum*. Болонья (Італія). 1988р.

цюються її принципи і програма?

Це здійснюється шляхом проведення Хартією щорічних симпозіумів, саммітів та конференцій. Так, 15 – 16 вересня 2003 року в Болоньї відбулася конференція: "Розвиток автономії університетів в галузі наукових досліджень". На конференціях, що їх щорічно проводить Наглядова рада Великої Хартії Університетів, розглядається питання спроможності університетів приймати незалежні рішення. Кожна конференція розглядає різні аспекти щодо управління, розвитку навчальних планів і програм, оновлення штатів, колективного прийняття рішень, а в цьому році конференція було присвячено питанню автономії дослідженням джерел. Університети все частіше</p

Я СТУДЕНТ КПІ

• СТОРІНКА ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ НТУУ “КПІ” • №5, 2003 р.

Хроніка Студентської ради

Як і завжди в НТУУ “КПІ” цей рік розпочався з Дня першокурсника. Але якщо для пересічних студентів це свято, то для представників Студентської ради – черговий захід, до якого необхідно ретельно готовуватися. І якщо для перших все це триває лише один день, то для студрадівців – тиждень.

У вересні майже всі сили студентського самоврядування університету були спрямовані на роботу з першокурсниками. Адже від того, як швидко вони увійдуть у студентське життя університету та адаптуватимуться до нової форми навчання залежить успіх їх по дальшого перебування в НТУУ „КПІ“. Студентською радою університету був узагальнений досвід минулых років та розроблені рекомендації Студентським радам факультетів та інститутів щодо роботи з першокурсниками: проведення зустрічей представників Студентських рад з академічними групами, обрання старост та надання їм допомоги у перші дні їх роботи, відвідування першокурсників у гуртожитках, проведення вечірок знайомств.

Протягом всього періоду поселення Студентська рада університету вела активну діяльність. Спільно зі Студентською соціальною службою для молоді НТУУ „КПІ“ (директор – Тетяна Воротняк) та Студентським центром праці (директор – Костянтин Єфремов) була проведена робота по пошуку житла в Києві для студентів НТУУ „КПІ“ з інших міст. Уявіть, для того, щоб знайти для себе житло, студенту необхідно було лише заповнити анкету. Усе інше робили за нього. І це – абсолютно безкоштовно.

Також Студентська рада університету надавала різні консультації студентам-першокурсникам та їх батькам щодо поселення. Саме для цього у короткий термін був створений архів, до якого ввійшло 27 документів, що регламентують поселення та проживання студентів у гуртожитках студмістечка НТУУ „КПІ“.

Зарах підготовлено до затвердження план роботи Студентської ради університету на 2003/04 н.р. Якщо ж говорити лише про найближчі перспективи, то не забаром стартар Чемпіонат Студентської ради з міні-футболу, разом з Інтерклубом (який очолює член Студентської ради університету Олена Корнуга) буде проведено ряд заходів до Міжнародного дня ООН із зачлененням іноземних студентів нашого вузу, готується до видання перший номер дайджесту Студентської ради університету, знову на базі факультету соціології для студентів НТУУ „КПІ“ відновилася Школа лідера. Та всього не перерахувати одразу.

Олексій Братушак,
заступник голови
Студентської ради

Оновлена студентська соціальна служба

У серпні цього року повністю змінився штат працівників Студентської соціальної служби молоді НТУУ „КПІ“. Тому, щоб познайомити наших читачів з новим колективом працівників та розпитати про їх плани на майбутнє, ми вирішили поспілкуватися з її керівником Тетяною Воротняк.

– Оновлення нашої соціальної служби розпочалося із призначення на посаду проректора з навчальної роботи Геннадія Борисовича Варламова та припала на серпень 2003 року.

– Яка кількість людей на цей час працює у соціальній службі?

– Наш штат складається із шести працівників а також волонтерів. А в майбутньому ми плануємо розширити їх кількість.

– Чи є залежність між кількістю працівників та кількістю обов’язків або напрямком роботи, чи ви працюєте однією командою?

– Звичайно, кожний співробітник має свої обов’язки, бо без цього не може існувати жодна організація. Наприклад, роботу з профілактики та соціального супроводу очолює Тетяна Бондаренко, роботу з волонтерами та студентами, що проходять практику – Тетяна Тарановська, молодіжними акціями та заходами опікується Вікторія Кравчук, організацію конференцій різного рівня та інформаційні бази веде Наталя Хорвич, психологічні тренінги та психологічне консультування проводить Валентина Олефір. У мої обов’язки входить координ

ування роботи всієї соціальної служби, співпраця з різними спеціалістами та організаціями, інформаційні зв’язки.

– Яких результатів Ви вже встигли досягти?

– На даний момент ми активно працюємо над програмою адаптації студентів першого курсу. Першочерговим етапом, що ми пройшли, була допомога з поселенням студентів першого курсу НТУУ „КПІ“. Це була співпраця із ще однією молодою організацією НТУУ „КПІ“ – Центром працевлаштування, яку очолює Костянтин Єфремов.

До нас приходили люди, яких з тих або інших причин не поселили до гуртожитків. І ми допомогли знайти їм квартиру чи квартиру, зв’язуючись з агентствами з найму житла.

– Чому саме з агентствами?

– Тому, що вони дають гарантії. Хоча і доводиться трохи більше заплатити. У принципі нам вдалося поселити більше половини тих, що бажали знайти житло.

Завдяки цій роботі студенти дізналися про наше існування і, головне, перевірили, що ми можемо допомогти вирішенні різного роду проблем.

– Ви сказали, що поселення є частиною програми адаптації студентів, а які є заходи ви проводите у цьому напрямку?

Ще в межах програми „Адаптація“ будуть проводитись лекційно-екскурсійні програми по Києву, метою яких є просвітництво, знання історії, гармонійне виховання особистості.

Працівники і волонтери студентської соціальної служби.
Тетяна Воротняк – перша зліва

її самостійні проекти, що зараз перебувають в стадії розробки.

– У вас працюють волонтери, як вони потрапили до служби і які плани роботи щодо них ви маєте?

– Волонтер, взагалі, якщо брати визначення, це людина, котра на добровільних засадах бажає допомагати іншим. Це студенти КПІ, що прагнуть допомогти одноліткам, і коли волонтер приходить до нас, він має можливість вибрати програму, в якій хоче працювати. До речі, ми уклали угоду з факультетом соціології про те, що студенти факультету зможуть проходити у нас практику протягом всього року.

Спілкувалася М. Прокопенюк

У 2002 році відбувся перший випуск одного з молодих факультетів КПІ – факультету соціології. І нас зацікавила доля його випускників, особливо тих, хто займається активною діяльністю протягом свого навчання і зміг досягти певних успіхів. Нашу увагу привернув Мельченко Анатолій Анатолійович – викладач кафедри політології, соціології та соціальної роботи, директор науково-дослідного центру прикладної соціології, який за своїми плечима має величезний досвід роботи у Науковому товаристві студентів та аспірантів університету.

– З чого все починалось, звідки Ви прийшли, як навчалися у школі?

– Народився я в сонячному Закарпатті в місті Ужгороді у сім’ї службовців. Батько в мене інженер, маті – лікар. Навчався у звичайній, на той час ще районській, школі, яку закінчив із золотою медаллю. У дитинстві я мав більш технічні уподобання, але у старших класах почав цікавитись гуманітарними дисциплінами, що вивчають людину, суспільство, тобто соціологію, філософію, економічними науками. У 1996 році закінчив школу і за першим набором за співбесідою потрапив на факультет соціології. Пам’ятаю, на співбесіді було 13 дівчат і я – один хлопець. Тоді ще декан пожартував, що це, мабуть, я заблукав із технічного факультету. Почав читись за спеціальністю адміністративний менеджмент.

У 2002 році закінчив магістратуру, отримав диплом з відзнакою і вступив до аспірантури. Моїм науковим керівником є доктор філософських наук, професор Б.В. Новиков. До аспірантури я вступив за спеціальністю "Соціальна Робота" у Науковому товаристві студентів та аспірантів університету, знову на базі факультету соціології для студентів НТУУ „КПІ“ відновилася Школа лідера. Та всього не перерахувати одразу.

поглиблений інтерв’ю, фокус групи. Далі проходить польовий етап – збір інформації, потім обробка, написання звіту. Усі питання вирішуються разом із замовником.

Структура займається інформаційними послугами. Крім соціологічних, ми проводимо ще й маркетингові дослідження. Цей напрямок надає замовнику дані про ринок, про якість послуг, наскільки цінується товар чи послуга виробника. Інформацію ми подаємо безпосередньо замовнику тому, що кожен працівник підписав зобов’язання про конфіденційність.

Іноді нас сприймають як статистиків, але соціологія не ототожнюється зі статистикою, хоча часто використовує її методи. І хоча вислів Дізраелі “є три види брехні: брехня, мерзняна брехня і статистика” багато в чому вірний, але статистичний інструментарій дає змогу встановити ймовірність правильності висновку.

Ми робимо локальні дослідження для університету – це є першочерговим завданням – і замовлення сторонніх організацій. Це дослідження політичного характеру і здіслення політичних та соціально-економічних прогнозів. Можемо давати бізнес-консультації.

– Чи допомагаєте ви факультету якимиś науковими розробками?

– Справді, я зараз працюю над однією із робіт. Ми намагаємося надати факультету певні методичні посібники. Працюємо над тим, щоб створити разом із авторським колективом факультету нові підручники, нові довідники, навіть соціологічні словники. Свої дослідження плануємо видати певною брошурую, дайджестом.

Своєю роботою співробітники центру неодноразово довели, що вони справжні соціологи, які вміють правильно провести дослідження, правильно подати результати, правильно забезпечити інформацію.

Чудово, що кредит, яким керуються фахівці, не обслуговування чи хід інтересів, тобто підтасовка фактів, а професійний підхід і науковість. Це науково-дослідний центр, а не піар-агенція для розкрутки якогось політичного діяча.

Спілкувалася А. Єфремова

ЗНАЙ НАШИХ!

філософія та філософія історії". Дослідження філософської проблеми, а саме проблематику маніпулювання суспільною свідомістю.

Після закінчення магістратури мені відразу запропонували працювати на кафедрі економіки викладачем.

– Чому Ви обрали саме факультет соціології?

– Якщо відверто, то випадково. Я приїхав вступати на факультет менеджменту, але, натрапивши на оголошення на стендах прикладної комісії ФС, побачив яких фахівців, для чого і як саме там готують. Мене це дуже зацікавило. І чесна кажучи, подавши документи на факультет соціології, я ніколи не шкодував.

– Як Ви почали займатися науковою діяльністю?

– У 1999 році я познайомився з Данилом Бенатовим, головою НТСА НТУУ „КПІ“, і він запропонував мені очолити секцію НТСА на факультеті соціології. Я погодився.

До того часу брав участь у конференціях з проблем управління, а також у київських конференціях, декілька разів їздив до Москви. І наше товариство вирішило, що ми зможемо організувати не лише всеукраїнські, але й міжнародні конференції. Ми не поділяли конференції на студентські та для зрілих науковців, тому запрошували і сивочолих професорів, і аспірантів та студентів.

– Як діяльність в НТСА вплинула на Ваше становлення як фахівця?

– Дуже допомогла. Я набув певних організаторських навичок. Треба було адаптувати себе до умов, працювати над своїми особистісними якостями. Я вважаю, що мати активну життєву позицію – це і досвід, і відшліфовання себе як людини, фахівця.

– Чи поєднували Ви роботу за спеціальністю з навчанням?

– Я брав участь і в передвиборчих кампаніях, працював в Українському промисловому інвестиційному концерні, мав певні підробітки.

Робота менше часу залишає для самоосвіти, для отримання певних знань: прочитано менше літератури, а тому до заняття доводиться готовувати-

• СТОРІНКА ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ НТУУ “КПІ” •

ПРОБІГ ЗАРАДИ ЖИТТЯ

21 вересня на Хрестатику за ініціативи Представництва ООН в Україні та за підтримки Соціальних служб для молоді м. Києва відбувся благодійний захід “Пробіг заради життя”. Метою пробігу стало підвищення обізнаності молоді про ситуацію з розповсюдженням ВІЛ/СНІДу в Україні та збир коштів для Київської інфекційної лікарні в Лаврі та Дитячої клінічної лікарні №1, де проходять курс лікування ВІЛ-інфікованих та хворі на СНІД.

Участь у пробігу взяли студенти та школярі, іноземці, спортсмени-інваліди. Учасників зібрались вдвічі більше, ніж минулого року. Дистанцію у 3 кілометри можна було подолати як бігом, так і пішки. Адже головне в цій акції – стати прикладом для інших.

Кожен з Вас, любі наші читачі, має, не раз пропонував своїй групі вийзд на природу, на шашліки чи хоча б на сосиски, підсмажені над вогнем. Але найчастіше діло не йшло далі розмов. Та ось в ПІСА такі масові війзди на природу влаштовуються третій рік поспіль. Тож і цього року, 29 вересня, студенти ПІСА – не одна, не дві групи, і не курс, а цілий факультет! – вибралися на природу. Близько 11 годин ранку від станції метро «Видубичі» потягнулися компанії студентів до Лисої гори. Звичайно, заради цього потрібно було піднятися з тепленького ліжечка о 8 ранку, а у неділю це ой як непросто... На радість організаторів, членів Студентської ради ННК ПІСА та самих студентів тепленькє сонечко в цей день зігрівало всіх точісінько так, як і улюблені ковдра з тепленького ліжечка!

Тож розповімо Вам як відбувалась цьогорічна туріада...

Туріада ПІСА

Ta воріт взагалі б не було... Поприце все, глядачі та вболівальники, особливо хлопці, були у захваті від такої гри. Переможцями стала збірна групи КА-36.

Звісно, проведення Туріади неможливе без *Смуги перешкод*. Тут потрібно було лазити по канатах, колодах та деревах. Якщо хотіть зривався з перешкоди, потрібно було починати все спочатку, потираючи при цьому рани та забиті місця. А ось дівчатам пощастило – їхловили хлопці та підкидали знову на канати. Та студенти ПІСА і не через таке проходили, тому це було зовсім нестрашно! Хоча, чесно кажучи, це був конкурс для сміливих духом та тілом. Підкорила Смугу перешкод збірна група КА-15.

Задля підтримки гарного настрою було проведено розважальний конкурс *Капуста з обігу*. На огороженні території зібралися представники різних груп, одягнені у все, що потрапляло під руки їх друзям. На кожного участника команди було одягнено безліч футболок, різноманітних світірів, курток, по декілька пар штанів та шортів, а на ногах було не менше п'яти пар шкарпеток. За сигналом всі вони почали роздягатися. Декілька вдавалось зняти з себе останню білизну, не залишивши при цьому голими... Найдлягненішими виявилися студенти КА-15.

Звісно ж, на цій туріаді студенти могли не тільки позмагатися у різних конкурсах, отримати приємні призи, а й чудово відпочити разом з друзями на природі. Всім присутнім було надзвичайно весело та цікаво... Сподіваємося, наступного разу ще більше студентів ПІСА та їх друзів прийдуть на цей чудовий захід. З нетерпінням чекаємо на вас!

**Людмила Бойко,
Олена Марчевська**

Сплативши благодійний внесок, кожен з учасників отримав реєстраційний комплект: футболку, порядковий номер, брошюри. Реєстрували малюків у колясках та навіть своїх домашніх улюблениць.

Декілька фальстартів затримали початок пробігу хвилин на десять. Спочатку стартувала молодь, за ними спортсмени-інваліди, останніми – ті, хто вирішив

пройти дистанцію пішки. Після пробігу учасникам роздавали мінеральну воду та проводили розіграш призів.

Велика кількість глядачів та учасників ще раз засвідчила, що у нашому суспільстві панують високі моральні цінності. Є надія на те, що навіть таку страшну хворобу, як СНІД, ми зможемо подолати спільними зусиллями.

С. Кононік

Свято на ФПМ

Вже традиційним стало проведення факультетського “Дня першокурсника” на ФПМ. Кожного року студенти-першокурсники мають змогу познайомитись більше у веселій та дружній атмосфері. Бо саме так можна охарактеризувати свято, що проходило у рідному для кожного “філіївця” клубі “Барви”.

За задумом організаторів кожна група мала змогу представити себе виконуючи на сцені різноманітні номера: улюблені пісні, вірши та гуморески. Так, представники групи КВ-31 виконали під акомпанемент гітари пісню про студентів. Цікаві враження залишилося від сольного виступу студента групи КВ-32, який зіграв та заспівав пісню гурту Metallica.

А за групи КВ-33 та КМ-33 продемонстрували сценічну майстерність на рівні студентів театрального інституту. Перші непогано обіграли ремонтну плутаницу зв’язків та дещо оригінальний спосіб порятунку самогубців.

Другі здивували чудовою інтерпретацією казки “Ріпка”. Не менше за сам виступ зап’яталих їх орігінальні костюми.

Останніми виступили студенти групи КВ-34. Їх весела розповідь про студентське життя найбільше схвилювало журі, тому вони отримали головний приз – торт.

Між виступами було проведено багато конкурсів з глядачами. Наприклад, було дуже кумедно спостерігати, як дівчата поїли хлопців соком з маленьких пляшечок з сосками.

Закінчували виступи команда КВК ФПМ. Вона, як завжди, продемонструвала майстерність у вигадуванні нових веселих жартів.

За чудове свято хотілося б подякувати Студентській раді, а також самим першокурсникам, які показали, що на зміну “старим” студентам прийшли дійсно дружні, веселі та талановиті хлопці та дівчата.

В. Шкуратенко

“Маяк” – море, сонце і відпочинок

Коли закінчуються сесійні страждання, для кращої частини людства – студентів – настає справжнє літо. Можна відласти пошарпані підручники, остигніти конспекти і... Отут саме час замислитися, як найцікавіше прожити наступні два місяці. Хтось залишиться у Києві, інші пойдуть у село до родичів, а деято вирушить у подорож. Звичайно, не кожен студент у змозі скористатися послугами туристичних фірм, які останнім часом не рекламують хіба що в холодильнику. І от тут кмітливим студентам спадає на думку звернутися до рідного інститутського профкому. Тим більше, що оголошення про путівки з’являються біля деканатів. Взагалі процес отримання путівок не є чимось складним, але змушує добряче понервувати, бігаючи через все студмістечко аби сплатити необхідну суму за 5 хвилін до обідньої перерви. І от ви тримаєте в руках заповітний папірець. Тепер залишається складати речі і рахувати дні до від’їзу.

Де ж можна 20 днів відпочивати біля моря за 150 гривень? Тільки у “Маяку”, що у Лазурному!

Нарешті завантажуємо у поїзд і продираємо від здивування очі: в кожному вагоні є “наші люди”. Здається, весь наш університет зустрівся у поїзді “Київ – Херсон”. Отже, 14 годин минають непомітно у теплій компанії старих і нових знайомих.

Коли вже автобусом підїджаємо до Лазурного, вражає велика кількість різних санаторіїв, баз відпочинку і просто хатинок біля моря. Ще на вокзалі, а потім в дорозі, водії пропонують житло на всі смаки. Але справжні студенти націлені на “Маяк”.

Цікаво дивитися на реакцію людей, які приїхали сюди вперше. Вони, ледве вистоявши чергу на реєстрацію, кидаюти свої речі у найближчий вільний будиночок і чимдуж біжать на пляж.

Ті, хто вже знає місцеві особливості, завчно висипають “розвідниці”, аби зайняти краще помешкання. Його завдання – уважно перерахувати дірки у стінах, обстежити стелю, аби не протікала в дощ. Коли приїдуть основні сили, залишиться тільки “про вся випадок”, повісити замки.

Взагалі, оздоровчий комплекс “Маяк” складається з великого корпусу і трохи десятків дерев’яних будиночків, де, власне, і живе більшість відпочиваючих. Щасливці, яких поселили у корпус до викладачів, можуть вітшатися “триразовим” водопоста-

гаряче сонце швидко зігріває, начіючи дрімоту. Головне вчасно перевертатися на інший бік, інакше ризикуєте спектися як картопля. Над пляжем лунає неплюдський голос: “Відпочине сладості! Свєжіє сладості!”. А йому назустріч: “Дамашнє

чанням. Усі інші – будьте ласкаві вмиватися на дворі. Цікавим є атракціон “поголися, тримаючи дзеркало”. Часом дзеркала не втримують. Щоправда, зрівнюють у правах душові. Вода в них подається з бочки, де має нагріватися сонцем. Кажуть, якщо у душовий день прислушатися, чути як кумкують у ній жаби.

Але це не важливо, адже поруч море. Купатися можна далеко від берега – глибина збільшується повільно. І нехай ви плаваєте гірше сокири, а шкіра біла, на заздрість індіанців. Друзі охоче навчать вас плавати. І навіть якщо з цього нічого не вийде, буде вело село грati в “Титанік” або шукати скарби, стоячи по коліно в воді.

Якщо захочете поплавати в надзвичайно прозорій воді, аби побачити дельфінів, шукайте дорогу до Пташиного острова. Місцеві хлопці, що відомі за все, не видадуть секрет, а вирішать поляти. Адже в протоці між островом і берегом сильна течія. Там щораз хтось тоне! Можливо тому пісок у тих місцях не такий засмічений, а вода чиста.

Е. Романов

КВК на Подолі

Кожну неділю на Контрактовій площі Подільська районна адміністрація проводить культурний захід “Вулиця вихідного дня”. Останніми тижнями кияни могли побачити виступи команд КВК зі всієї України.

21 жовтня у розважальні програми взяли участь команди Києва та Житомира: “СіДи”, “Девчонки из Житомира”, “Лы-Палы”, “Откройте милицию” та наш “Політех” (на фото), який на думку глядачів став кращим того дня.

А. Килимник

Над студентською сторінкою працювали: П. Козлов та М. Прокопенюк

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО!

Анатолію Пилиповичу Кічігіну – 80!

А.П.Кічігін народився у 1923 р. у м. Курську. У 1940 році вступив до Московського гірничого інституту, де провчився один рік до початку Великої Вітчизняної війни. У 1941 році пішов добровольцем на фронт, командиром

ВІСТИ З ЛАБОРАТОРІЙ

Вогнетехнічні об'єкти та пальникові пристрої

Процес горіння (спалювання) хвилює людей з давніх часів. Поступово людина почала керувати процесом згоряння, підймаючи температуру з 800...900°C (в багаті) до 1300...1400°C за допомогою примусового піддуву повітря в ковальських горнах. Так зароджувалися перші вогнетехнічні об'єкти (ВТО). Сьогодні до них належать печі, топки котлоагрегатів, камери згоряння газотурбінних двигунів тощо.

Основою ВТО є пальниковий пристрій (ПП), який повинен забезпечувати якісне сумішоутворення, зайнмання, стабілізацію горіння та формування температурного та концентраційного полів продуктів спалювання. На сьогодні існують сотні різних типів ПП вітчизняного та зарубіжного виробництва, як то кажуть, на всі випадки життя.

Зроблено на ТЕФі

При організації робочого процесу в ПП для інтенсифікації сумішоутворення, а також стабілізації полум'я зазвичай використовується закрутка потоку повітря поворотними лопатками або погано обгічними тілами. Основні недоліки таких ПП - високий аеродинамічний опір, низька якість сумішоутворення, нестійка структура течії, схильність до пульсації при горінні, перегрів елементів ВТО.

У лабораторії проблем горіння ТЕФу вже багато років вивчають проблеми організації робочого процесу згоряння (сумішоутворення, зайнмання паливої суміші, стабілізації горіння, формування температурного та концентраційного полів продуктів згоряння тощо). За цей час було проаналізовано практично всі відомі у світі ПП.

Виявлено, що перспективна аеродинамічна схема повинна забезпечувати рівномірний розрахунковий розподіл пального в потоці окислювача та стійку вихрову структуру течії паливої суміші і продуктів згоряння в широкому діапазоні швидкостей. Цим вимогам відповідає поєднання однорядної системи струменів пального, що зонуються перпендикулярно в потоці окислювача, з вихроутворювачем (уступом, нішутою тощо).

Інтенсивність горіння в такому ПП наближається до кінетичного (коли паливна суміш заздалегідь перемішана в необхідних пропорціях). Вихрова структура, при розмірах на два рядки менших ніж у традиційних ПП, має високу стійкість. Це, в свою чергу, приводить до високої надійності робочого процесу.

На основі струменево-нішової системи з керованою структурою течії можна виготовляти автоматично працюючі пальникові модулі. З таких модулів легко збирається ПП необхідної потужності.

Наробки вчених - виробництву

Спосіб спалювання природного газу і пристрій для такого спалюван-

взводу керування 50 ГМП. Брав участь у бойових діях у складі Центрального фронту. Окрім Приморської Армії, а потім Прикарпатського військового округу. У Збройних Силах прослужив до 1948 року, нагороджений 4 орденами і 20 медалями, інвалід Великої Вітчизняної війни.

Після демобілізації продовжив навчання в МГТУ, який закінчив у 1956 р. Направлений до Карагандинського політехнічного інституту, де з 1956 по 1971 рік займав посади проректора з наукової роботи, завідувача кафедри. У 1957 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1959 р. отримав звання доцента кафедри гірничих машин і рудничого транспорту. У 1969 р. захистив докторську дисертацію і затверджений у науковому звінні професор кафедри гірничих машин. З 1971 р. працює у КПІ завідувачем кафедри гідраліки і гідроавтоматики, а потім професором кафедр технології і механізації гірничих

робіт, електромеханічного обладнання енергоефективних виробництв.

А.П.Кічігін науковий фахівець з оптимізації зворотних внутрішніх енергій виконавчих органів машин і матеріалів, які обробляються. Він розробив наукові основи фундаментального методу створення гірничих систем. Підготував 27 кандидатів технічних наук, 10 з яких захистили докторські дисертації. Опублікував 11 монографій, 300 статей, отримав 150 патентів і авторських свідоцтв.

Професор А.П.Кічігін є членом-кореспондентом Інженерної академії наук України, дійсним членом Нью-Йоркської академії наук. Під його керівництвом виконано більше 30 науково-дослідних робіт, які дали суттєвий ефект промисловості, народному господарству і науковій думці у гірничій справі. За результатами наукової діяльності отримав 5 медалей ВДНГ (4 золотих і срібна).

Друзі, колеги

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ СПАЛЮВАННЯ

У лабораторії горіння

Модернізусмо котельні

Струменево-нішова технологія дає можливість проводити малозатратну швидку модернізацію морально застарілого вогнетехнічного обладнання. Як відомо, в Україні велими значчий парк муніципального котельного обладнання. Переважно це котлоагрегати віком понад 20...40 років. Їх реальний коефіцієнт корисної дії (ккд) становить 70...80%, вони мають високий рівень температури викидних газів (150...350°C) та вузький діапазон стійкості горіння. За допомогою струменево-нішової технології були модернізовані котлоагрегати деяких типів.

Результати модернізації об'єктів:

- ккд підвищився до 85...95%;
- температура викидних газів знижилася до 90...250°C;

- зменшилося споживання електроенергії на 50%;
- знизився рівень тиску газу перед ПП;
- відсутній перегрів елементів пальника та котлоагрегату;
- безпечний запуск при мінімальній потужності;
- стійке горіння в широкому діапазоні навантаження.

Строк окупності модернізації об'єктів становить 6...12 місяців. На

сьогодні зекономлено близько 5 млн. м³ газу.

Адміністрація Донецької області разом із Держкоменергозбереження України прийняла програму модернізації ВТО в енергетиці та промисловості регіону на основі струменево-нішової технології спалювання палива, розробленої на теплоенергетичному факультеті НТУУ "КПІ".

Вітчизняні - країні

Щодо закордонних пальників, то фахівці відмічають їх бездоганний дизайн, високий рівень автоматики, широку номенклатуру. Нам же над цими параметрами є працювати і працювати. Але за основними технічними характеристиками - перевага на нашому боці. До того ж вартість наших пальників значно нижча, вони простіші в експлуатації, бо для керування робочим процесом нам потрібно значно менше автоматики. У наших ПП "працюють" закони фізики.

Відомі фірми Сіменс, Вейсхайт, Ріелло, Гірш йдуть іншим шляхом. Вони розширяють та ускладнюють автоматику керування робочим процесом пальників. На нашу думку, це хибна технічна політика: вона ускладнює, робить дорожчими, зменшує надійність і знижує експлуатаційні характеристики ВТО.

З оптимізмом у майбутньому

У лабораторії горіння під керівництвом докторанта М.З.Абдуліна триває дослідження високоефективної, екологічно безпечної, надійної технології спалювання на основі струменево-нішової системи з керованою структурою течії пального, окислювача та продуктів згоряння. На черзі розв'язання таких задач: спалювання шахтного газу метану; спалювання супутного газу; модернізація мартенівських печей; модернізація котлоагрегатів великої енергетики; вдосконалення малих індивідуальних котлів; вдосконалення контактних водонагрівачів.

Слід зауважити, що лабораторія горіння, яка розмістилася в корпусі № 6, є унікальним навчально-науковим комплексом не тільки в Україні, але й на теренах СНД.

Тут проводять роботи з проблем горіння, а ще готують висококваліфікованих фахівців для потреб України в галузі раціонального та екологічно безпечної використання паливно-енергетичних ресурсів. Потреба в таких спеціалістах з кожним роком збільшується.

І хоча зараз, як і всі наукові підрозділи, лабораторія переживає не кращі часи у фінансуванні робіт, співробітники з оптимізмом дивляться у майбутнє. Науково-технічні наробки, які накопичувалися впродовж багатьох років невтомної творчої праці, дозволяють вирішувати на високому рівні актуальні для нашої країни завдання.

**М.Абдулін, докторант ТЕФ
В.Лук'янчук, магістр ТЕФ**

Польоти будуть безпечними

Вважають фахівці ФБТ, які вивчають динаміку бортової апаратури в акустичних полях. Саме за ці дослідження доцентові кафедри біотехніки та інженерії Вікторії Миколаївні Мельнікі за результатами конкурсу присуджено стипендію Кабінету Міністрів України 2003 року для молодих учених НТУУ "КПІ".

Вікторія Миколаївна прийшла навчатися до Київської політехніки і надовго пов'язала з нею свою долю: після закінчення залишилася тут працювати, потім стала кандидатом наук. Тепер вона прагне дізнатися, як діє кінематичне збурення та проникаюче акустичне випромінювання на прилади і системи інерціальної навігації та бортової апаратури рухомих об'єктів у цілому. Насамперед це стосується ракет-носіїв та авіаційно-космічних систем. Активна діяльність України в космічній індустрії визначає цей напрям дослідження як один із найактуальніших, зокрема при дослідженнях ближнього космосу.

Члени творчого колективу, в якому вона працює під керівництвом завідувача кафедри проф. Володимира Володимировича Каракучуна, ставлять та вирішують і більш "земні" задачі - синтез засобів і систем вібро- і звукоізоляції промислових та інших конструкцій. За останні роки вони отримали понад 10 патентів України на винаходи, що дозволяють певним чином захищати апаратуру і людей від акустичного випромінювання, зокрема шумозахисними екранами.

Багато часу молодий науковець В.Мельник приділяє осмисленню та математичному опису явищ, створенню оригінальних розрахункових моделей, моделюванню досліджуваних процесів. І в цьому суттєві допомогу їй надає студентка третього курсу ФБТ Алла Борисенко, відмінниця навчання, перспективний дослідник у майбутньому.

Науковий доробок доцента В.Мельник дозволяє ставити і вирішувати і такі важливі та актуальні задачі, як вивчення впливу на властивості живої та рослинної клітини кінематичного, вібраційного, проникаючого акустичного випромінювання, сонячного вітру, мікро та макрографів та інші.

Неабиякій інтерес виявили до діяльності Вікторії Миколаївни за рубіжні спеціалісти. Так, співпраця в минулому році з доцентом Сінцянського технічного університету (КНР) Ділнар Махмут, яка стажувалася на кафедрі біотехніки та інженерії під керівництвом

у своєму виборі

дівчина виявилася справою непростою - такий щільний робочий графік вона мала). Зокрема, на кафедрі Алла займається дослідженнями під керівництвом доц. В.М.Мельник. Вона вже навчилася здійснювати патентний пошук, класифікувати та аналізувати описи винаходів, працювати з комп'ютерними програмами у сфері веб-дизайну.

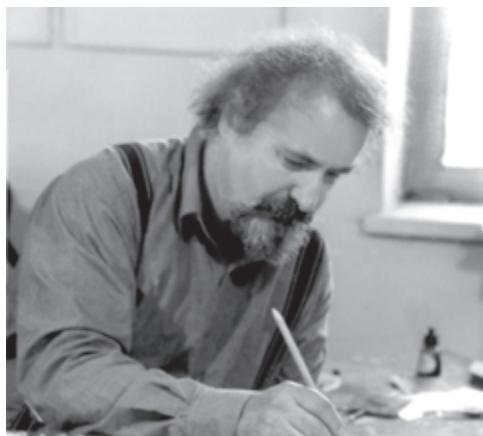
Науковий пошук студентки увінчався влітку 2003 р. отриманням патенту на винахід. Це її перше по-мітнє досягнення. Та, як зауважив завідувач кафедри проф. В.В. Каракучун, А.Борисенко - природжений дослідник: вдумлива, допитлива, старанна. Тож будемо сподіватися - результати не забарятися.

А ще Алла - "золота рибка". З восьми років захоплюється плаванням. Уже виконала норматив спортивного розряду. З нетерпінням чекає, коли відкриється університетський басейн. Тож побажаємо А.Борисенко успіхів у навчанні та на дослідницькій ниві.

Н.Вдовенко

Алла Борисенко

Митець

Старший викладач кафедри графіки НТУУ "КПІ" Володимир Іванов-Ахметов – відомий художник, член Національної спілки художників України, талановитий представник середнього покоління українських художників-графіків. Його творчість привернула увагу художньої критики і шанувальників мистецтва офорту, лінориту та літографії на початку 80-х років. Він одразу заявив про себе як неординарний митець, котрий шукає і утверджує нові шляхи в образотворчому мистецтві. Його творчість і сьогодні лишається актуальною та користується поговою серед колег і увагою широкої громадськості.

Володимир Михайлович отримав чудову фахову підготовку в Київському державному художньому інституті та закріпив її в Академічних майстернях АХМ СРСР. Високим професіоналізмом позначені його літографії, яким митець останніми роками віддає перевагу над іншими графічними техніками. Для нього характерне

глибоке розуміння єдиності матеріалу, його виражальних можливостей. Особливу увагу він приділяє роботі над цілісністю графічного аркуша, стилістичні та композиційній довершеності. Художник уникає повторень, весь час шукаючи нові образи, філософсько-асоціативні композиційні рішення. Кожна деталь твору Іванова-Ахметова органічно входить у тканину цілого, має складні символічно-асоціативні зв'язки з цілістю авторським задумом.

Його графічні аркуші переповнені змістовними деталями і "читаються" як захоплюючі подорожі в часі та просторі, розгортаючи перед глядачем глибину задуму. Техніка літографії належить минулому, але в руках майстра мистецтво літографії пульсують подихом сучасності, зачіючи новітні художні віяння, живі образи сьогодення, фрагменти з особистого життя... А воно складалося нелегко:

народився 2 жовтня 1953 року і, залишений напризволяще, не зазнав батьківської ласки, поневірясь по дитбудинках, гуртожитках, але крок за кроком будував свою мистецьку долю. Складні, химерні, містичні образи його творів перегукуються з реальним буттям автора, його оточенням. Інколи драматично.

"Автопортрет в розбитому дзеркалі" став страшим пророцтвом власного інсульту, автор замолода усвідомив ціну життя і вірності друзів, котрі допомогли вистояти, повернутися у світ творчості. Потяг до таємничого є характерною ознакою Іванова-Ахметова, художника і людини, здавна. Недарма, долячи опір наставників, темою дипломної роботи в художньому інституті він обрав творчість містичного Михайла Булгакова, зокрема, ілюстрування його "Білої гвардії". Чи не відтоді він полюбив Київ, той, старовин-

ний, який існує тільки на пожовклих листівках і світлинах, а також на численних офортах Володимира Михайловича.

Поетичністю позначені ці твори, адресовані пересічному глядачеві, пронизані поезією і тайною, у них відображені краса древнього Києва, гармонія сучасних і давніх забудов, передана любов до унікального Андrijівського узвозу, мешканці якого добре знають художника і за його творами, і в обличчя.

У свої літографські цикли художник вводить колір, розмайття фактур, використовує прийоми колажу, - все це робить його графічні аркуші

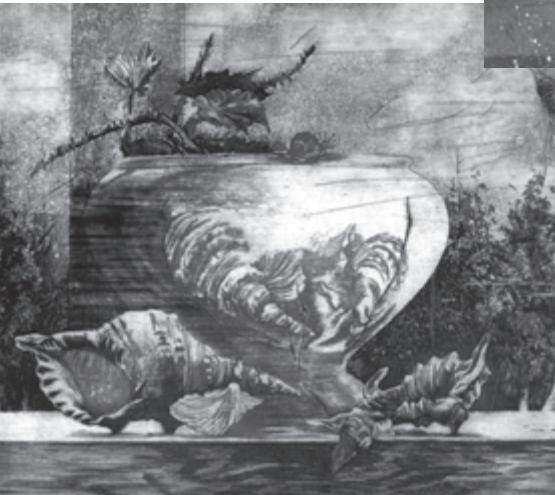

"Ситуація №2" із серії "Портрет перехожого". Офорт, акватинта, 1986

вишукано цікавими, експресивними, знаково-символістичними, навіть містичними. Нерідко вони інтригають глядача умовністю образної мови, "зашифрованістю" образів та їх взаємозв'язків. Талант художника та висока професійність, помножені на величезне працелюбство, дали можливість Володимиру Іванову-Ахметову створити цікавий оригінальний мистецький світ, яким захоплюються численні шанувальники графічного мистецтва, зробити вагомий внесок у розвиток мистецтва графіки України.

Володимиру Михайловичу виповнилось 50 літ. Хай наступне півстоліття буде для нашого шановного ювіляра безмарним, але як і попереднє, сповненим творчих турбот і нових, здобутих у многотрудні, мистецьких досягнень.

Мирослава Пшенична

"Мокрий день". Ліва частина триптиха
"Сад по Сошенко 33".
Мілкій лак, офорт, акватинта, 1985 р.

СПОРТ

Відкритий ринг КПІ

27 вересня в Центрі фізичного виховання та спорту НТУУ "КПІ" пройшов турнір з боксу та кікбоксingu "Відкритий ринг КПІ". Змагання, як завжди, розпочалися з параду учасників, на якому представляли суперників нашого політехніка – спортсменів з багатьох київських та житомирських клубів. Високі, мужні хлопці, чесно кажучи, завдали хвилювань уболівальникам команди КПІ, проте самі політехніки почували себе

досить впевнено. Саме завдяки впевненості, належній підготовці та професіоналізму наші спортсмени вибороли перші місця і найкращі титули цього турніру. Так, I місце посіли: Дмитро Прийма (ІПС), Сергій Пащук (ТЕФ), Анатолій Стемблівський (ММІ) та Дмитро Гильченко (ФФВС). Дуже гарні бої провели Максим Маглов (ІІФ), Віталій Корбут (ФП), Віталій Сафонов (ФММ) – і, як результат, – у цих спортсменів почесне II місце.

Проте, це не всі винаходи і досягнення, які одержали політехніки на цьому турнірі. Дмитро Прийма виправдано отримав пріз "Найкращого боксера турніру", а призом "За волю до перемоги" свою рішучістю та впевненістю заволодів Сергій Пащук.

Своїми думками та сподіваннями поділився тренер команди "Політехнік" та президент Міжнародної асоціації професійного кікбоксingu та боксу "Нове сузір'я" Д.П.Запольський:

"Так, я згоден, що на цьому турнірі спортсмени "Політехніка" виступили належним чином. Але не можу сказати, що зовсім не маю зауважень. Є над чим попрацювати, готовуючись до нових випробувань. Найближче з них – "Відкритий чемпіонат КПІ з боксу" – відбудеться 23-25 жовтня, де візьмуть участь студенти ВНЗ м. Києва. Ми маємо на меті сформувати збірні студентські команди для участі у змаганнях різного рівня, формування збірної команди асоціації, відбір спортсменів для підготовки та участі у боях за титули Інтерконтинентального чемпіоната України та переможцем двох міжнародних турнірів 2001р., і Анатолія Стемблівського, у якого багато досягнень ще попереду".

Що ж, побажаємо успіхів та нових перемог молодим талановитим спортсменам, адже вони дійсно заслуговують на це свою натхненною працею!

Катерина Білоконь,
студентка ФФВС

родних змаганнях. Серед найбільш вдалих – у Німеччині на Світовій регаті та у Великобританії на Нотенгемській регаті, що проводилася 6-7 вересня. На останній Татарников, відстоюючи славу свого інституту, виборов золоту та дві срібні медалі.

Зраз Ярослав сумлінно начається на I курсі ФФВС, активно тренується та бере участь у змаганнях, здобуває нові перемоги: "Мені дуже подобається тут навчатися, виступати за збірну команду КПІ. Сподіваюся не підвісти своїх товаришів по команді, а набуті знання використати у майбутній професії, яку обов'язково пов'яжу з улюбленим спортом".

Я.Татарникова

Майстер спорту

У вересні команда КПІ з греблі на байдарках та каное на чолі з старшим викладачем кафедри спортивного відсоконалення С.М.Латишевим на універсіаді України, яка проходила у Дніпропетровську, виборола 7 місце, що є досить непоганим результатом у змаганнях такого рівня. Особливо відзначилася спортсменка ФФВС А.Леденьова, Д.Шевченко, В.Гайдай та Я.Татарникова.

Наши позаштатний кореспондент Катерина Білоконь зустрілася з Ярославом Татарником, майстром спорту з греблі на байдарках та каное.

Ще змалку Ярослав поставив собі за мету стати видатним спортсменом у своєму улюблених виді спорту. Першу перемогу здобув в 11 років, а в 14 років виборов золото на Першості України з греблі.

У 2000 р. брав участь у змаганнях на Кубок України, де отримав срібло. Далі – один за одним виступи на міжна-

Головний редактор
В.ВЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ГНАТОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Реєстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ «Атопол»,
м. Київ, пр. Червоних козаків, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.